

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi
TR2013/0327.06-01-02/001

Türkiye'deki Avrupa-KSTK Yönetmeliği Kapsamındaki Düzenleyici Etki Analizi Çalışmalarında Kaydedilen İlerleme

8-9 Şubat 2018 tarihli çalıştayda
Düzenleyici Etki Analizi Uzmanı Peter Futo tarafından gerçekleştirilen sunum

NİRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi
TR2013/0327.06-01-02/001

Düzenleyici Etki Analizinin Amaçları

- "Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydına İlişkin (AK) 166/2006 sayılı AB Tüzüğü" nün Türkiye'ye aktarımı ve uygulanması için en iyi yolu belirlemek
- Tüzüğün Türkiye'de
  - Sosyal maliyetleri, riskleri, zayıf yanları ve tehlikeleri en aza indirecek;
  - Sosyal faydaları, güçlü yanları ve fırsatları en üst düzeye çıkaracak şekilde yürürlüğe konması/uygulanması
- Türk ekonomisinin ve kamu yönetiminin belirli koşullarının göz önüne alınması
- İstişarenin kolaylaştırılması ve uzlaşma sağlanması

NİRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi
TR2013/0327.06-01-02/001

Düzenleyici Etki Analizinin başlangıç aşamaları

- (1) Politika sorununun **değerlendirilmesi**, Avrupa-KSTK açısından:
  - Vatandaşların çevresel bilgilere erişim hakkı
  - Kirillikle ilgili olarak, uluslararası düzeyde karşılaştırılabilir veri gereksinimi
  - Alternatif seçeneklerin **göz önüne alınması** Avrupa-KSTK açısından:
    - Avrupa-KSTK açısından:
    - Yürürlüğe koymanın zamanlaması ve kademeli olarak yapılması
    - Belirli verilerin güvenilirliğinin sağlanması
- (2) Tüzükten etkilenen kamu, özel sektör ve sivil toplum **paydaşlarının** belirlenmesi Avrupa-KSTK açısından:
  - Ana uygulayıcı kurum ÇSB'de;
  - Sanayi ve tarım üreticileri, kuruluşlar, özellikle (fakat bunlarla sınırlı olmamak kaydıyla) Entegre Kirilik Önleme ve Kontrol kuruluşları
  - Meslek örgütleri ve ilgili şirket ve kuruluşları temsil eden odalar
  - Yerel ve bölgesel çıkar grupları, ek tüketici gruplarının temsilcileri

NİRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi
TR2013/0327.06-01-02/001

Düzenleyici Etki Analizinin sonraki aşamaları

- (4) Yukarıda belirtilen paydaşlar üzerindeki olası ekonomik, çevresel ve sosyal **etkilerin** değerlendirilmesi, özellikle fayda ve maliyetler, riskler ve dağıtım etkileri bakımından
- Örnek maliyetler:
  - Yönetim, maaşlar ve mevzuat değişiklikleri bakımından ilave kamu faaliyetleri
  - Sanayi ve kamu kuruluşlarının tesislerine yönelik ilave yatırım ve faaliyetler
  - Ekonominin çeşitli sektörleri arasında Tüzüğün kazanan ve kaybedenleri.
- Örnek faydalar:
  - Belirli çevre ve sağlık risklerinin azaltılması gibi çevre ve sağlık yönünden faydalar

NİRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi
TR2013/0327.06-01-02/001

Avrupa-KSTK'nın düzenleyici etkilerine ilişkin kavramsal çerçeve

NİRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salım ve Taşıma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı İçin Teknik Yardım Projesi
TR2013/0327.06-01-02/001

Düzenleyici Etki Analizinin kapanış aşamaları

- (5) Seçeneklerin birbiriyle karşılaştırılması ve optimal seçeneğin uygulanması
- (6) Uygulamayı kolaylaştırmak adına, ne şekilde yürürlüğe konması gerektiği konusunda tavsiyelerde bulunulması

NİRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salm ve Toplama Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Olası bilgi kaynakları: **Masa Başı Araştırması**

AB'deki Avrupa-KSTK web sitesinin incelenmesi

Aşağıdaki gibi önceki Düzenleyici Etki Analizlerinde ve Değerlendirmelerinde kullanılan yöntemleri kullanılması:

- AB'nin Avrupa-KSTK'ya ilişkin REFIT (Kurallara Dayalı Uygunluk ve Performans Programı) Değerlendirmesi (2013 ve 2016)
- İskoçya'daki Avrupa-KSTK kapsamında yapılan Düzenleyici Etki Analizi (2007),
- Galiçya'daki (İspanya) Avrupa-KSTK sisteminin değerlendirilmesi (2012),
- ve Sera Gazı Emisyonlarının Zorunlu Bildirimine İlişkin Nihai Kural Hakkında ABD'de yapılan Düzenleyici Etki Analizi (2012),
- Türkiye'de Entegre Kirlilik Önleme ve Kontrol kapsamında yapılan Düzenleyici Etki Analizi (2014),
- ve pek çokları.

NIRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salm ve Toplama Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Olası bilgi kaynakları: **Saha Çalışması**

Etkileşimli çalışmalar / iletişime dayalı istişareler / paydaşlara yönelik eğitimler düzenlenmesi

Anketin ve Düzenleyici Etki Analizi Rapor taslağının paydaşlarla paylaşılması Paydaşlardan geri bildirimlerin toplanması

Anket formlarına dayalı işletme araştırmasının yapılması

- Aşağıdaki kurum ve kuruluşlara saha ziyaretleri yapılması ve buralarda görüşmeler yapılması
- Devlet Kurumları (ÇSB ve ÇSB'nin İl Müdürlükleri)
  - Sanayi tesisleri
  - Kamuya hizmet veren kuruluşlar
  - Çevre laboratuvarları
  - Çevre konusunda danışmanlık veren firmalar

NIRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salm ve Toplama Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Kasım 2017'de İstanbul Bölgesinde yapılan görüşmeler

Tarih	Avrupa-KSTK Ek I Faaliyeti	Firma	Sektör	Yer
20.11.2017	5(f) Kentel atık su arıtma tesisleri	İSO / Paşaköy Atık Su Arıtma Tesisi	Atık ve atık su yönetimi	Sancaktepe / İstanbul
21.11.2017	1 (a) - Madeni yağ ve gaz rafinerileri	Tüpraş	Enerji	Körfez / Kocaeli
22.11.2017	6 (b) - Kağıt, pamuk ve diğer birinci el ahpap ürünlerinin (suatta, odun lifi levha ve kontrolpak gibi) üretildiği endüstriyel tesisler	Demtaş/Ambarlı	Kağıt ve ahpap üretimi ve işlenmesi	Gözü / Tekirdağ
22.11.2017	4 (ba) (i) - Temel organik kimyasalların endüstriyel ölçekte üretildiği kimyasal tesisler	MKS Marmara	Kimya sanayisi	Beşiktaş / İstanbul
23.11.2017	-	Airtaş	Çevre Laboratuvarı	İzmit / Kocaeli
23.11.2017	5 (a) - Temelik alüminyum gari kazanım veya bertaraf edilemesi için kullanılan tesisler VE 5(a) - Lıydaş	Airtaş	Atık ve atık su yönetimi	İzmit / Kocaeli
24.11.2017	-	ÇSB İstanbul Müdürlüğü	Toprak Kirliliği	Beşiktaş / İstanbul
24.11.2017	-	EÇED Çevre	Metal ve Toksik Atımda Çevre Danışmanlığı	Kartal / İstanbul

01/02/2018

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salm ve Toplama Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Aralık 2017'de Ankara Bölgesinde yapılan görüşmeler

Tarih	Avrupa-KSTK Ek I Faaliyeti	Tesis / Kurum	Sektör	Yer	
06.12.2017	1 (c) - Termik santraller ve diğer yarımal tesisler	GAMA Santrali	Elektrik Enerji	Ankara	
06.12.2017	-	Ankara Sanayi Bölgesi	Organize Sanayi Bölgesi	OSB	Sincan/Ankara
06.12.2017	2 (f) - Elektrotik veya kimyasal bir proses kullanılarak metalin ve plastik malzemelerin yüzeylerinin işlendiği tesisler	Altım Alüminyum	Altın İşleme	Metal üretimi ve metal işleme	Sincan/Ankara
07.12.2017	3(a) - Yeraltı madenciliği ve ilgili faaliyetler	Koza İşletmeleri	Altın İşletmeleri	Maden sanayisi	Ankara
08.12.2017	3 (c) - Döner fırınlarda çimento klinleri, döner fırınlarda kireç, başka fırınlarda çimento klinleri veya kireç üreten tesisler	Türkiye Çimento Müstahfızları Birliği	Çimento	Maden sanayisi	Ankara
09.12.2017	-	Çevre Mühendisleri Odası	STK	Ankara	

01/02

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salm ve Toplama Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Uygulanan analitik yöntem: **Standart Maliyet Yöntemi**

Standart Maliyet Modeli, işletmelerin üzerindeki idari yükleri tanımlamak ve ölçmek için kullanılan bir çerçeve niteliğindedir. Bu model, 2004 yılında Avrupa Komisyonu tarafından tavsiye edilmiştir.

Yöntem, idari yüklerin ölçülmesinde yaygın olarak uygulanmaktadır.

İdari yükler, işletmelerin devletin getirdiği düzenlemelerden kaynaklanan bilgi verme yükümlülükleri kapsamında karşılaştıkları maliyetlerdir.

Avrupa-KSTK Tüzüğü, farklı alanlarda faaliyet gösteren pek çok işletmeyi, sebep oldukları kirlilikle ilgili olarak yıllık bilgi vermeleri konusunda yükümlü tutmaktadır.

NIRAS

Türkiye'de Avrupa Kirletici Salm ve Toplama Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Tüzükte öngörülen iki tür yükümlülük vardır:

Tüzük, işletmeleri şu iki konuda yükümlü tutmuştur:

- "İçerikle ilgili yükümlülükler": Devletler, kamu çıkarlarını koruyabilmek için işletmelerin ve özel kişilerin bazı eylem ve davranışlarda bulunmalarını ya da bazı eylem ve davranışlardan kaçınmalarını şart koşar. Bunlar arasında teknolojik önlemler ya da fiziki altyapıya veya teçhizatı yatırım sayılabilir.
- "Bilgi verme konusundaki yükümlülükler": Devletler, eylem ve davranışlarla ilgili olarak da bilgi sunulmasını talep ederler.

Yukarıda bahsedilen yükümlülüklerin yerine getirilmesi bazı maliyetlere yol açabilir.

İçerikle ilgili yükümlülükler ile bilgi verme konusundaki yükümlülükler arasındaki farka bir örnek:

- Çalışanların görev yerlerinde pencere olmasını sağlamak içerikle ilgili bir yükümlülüktür;
- Buna çalışma koşullarına ilgili yıllık raporda yer vermek ise bilgi konusundaki bir yükümlülüktür.

NIRAS

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salm ve Tajma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Düzenleyici Etki Analizi faaliyetlerinin beklenen sonuçları

Etkinlikler:

- Eğitim kursu
- Çalıştay sunumları
- İstişareler
- Webiner

Yazılı çıktılar:

- Saha ziyaretlerinden / görüşmelerden notlar
- Düzenleyici Etki Analizi Metodolojisi
- Taslak Düzenleyici Etki Analizi Raporu
- Nihai Düzenleyici Etki Analizi Raporu

NIRAS

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salm ve Tajma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Sanayi tesislerinin ve kamu hizmeti veren kuruluşların işletmecilerinin karşılaştıkları uygunluk maliyetleri hakkında seçilen ön sonuçlar

Kirlilik yüklerinin değerlendirilmesinde kullanılan yöntem. Avrupa-KSTK amaçları kapsamında istenen bilgiler, pek çok firmamız elinde hazır olarak bulunur. Gerekli bilgilerin aşağıdaki kaynaklara dayanarak hesaplanması ya da tahmin edilmesi nispeten kolaydır:

- Önceden yürürlükte olan **Lisans ve İzin Yönetmeliği** uyarınca iki yılda bir yapılan ölçümler,
- Çevre Yönetimi konusunda önceden yürürlükte olan çeşitli (hava kirliliği, atık su, toprak, atıkların yakılması, vb. hakkındaki) yönetmelikler **uyarınca devamı, günlük, aylık ya da yıllık olarak yapılan ölçümler.**

Taslak Avrupa-KSTK Yönetmeliğine göre,

- Önceden yapılan konsantrasyon ölçümlerine dayalı hesaplamalar
- veya üretim girişli verilerine dayanarak yapılan tahminler yeterli olacaktır.

Yalnızca Avrupa-KSTK gerekliliklerini yerine getirmek için **harici laboratuvarlara** ölçüm yaptırılması gerekebilecektir.

NIRAS

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salm ve Tajma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

Uygunluk maliyetleri ile ilgili diğer hususlar

- **Kirlenicilerin çeşitliliği.** EK II'deki kirlenici listesinde 91 çeşit kirlenici bulunmakta birlikte, etkilenen tesislerden çoğu için, bildirilmesi gereken kirlenici çeşitlerinin daha az olması beklenmektedir. AB'deki Avrupa-KSTK veri tabanında yer alan firmalar genellikle sıfır ile 10 kirlenici bildirmekte, kirlenici sayısının medyanı değeri 2'dir.
- **Yıllık Avrupa-KSTK Raporu sunmakla yükümlü firmalar arasında muhtemelen, geçmişte ÇSB ile olan etkileşimleri kapsamında konu hakkında deneyim kazanmış orta büyüklükteki ve büyük firmalar olacaktır.** Kural olarak, büyük tesisler Devlete raporlama yapmaktan sorumlu çevre uzmanlarını **kendi bünyelerinde bulundurlar. Orta büyüklükteki firmalar ise genellikle dışardan seçtikleri alt yüklenici niteliğindeki çevre danışmanlarıyla çalışırlar.**
- **ÇSB'ye internet tabanlı arayüzler aracılığıyla nasıl raporlama yapılacağı konusunda gerekli BT bilgisi mevcuttur.** Önceden yürürlükte olan **Lisans ve İzin Yönetmeliği** ve yine önceden yürürlükte olan (hava kirliliği, atık su, toprak, atıkların yakılması vb. hakkındaki) **Çevre Yönetimi yönetmelikleri** uyarınca ÇSB'ye sunulmak üzere bilgisayar tabanlı raporlar hazırlanlar tesisler ve **çevre danışmanları gerekli pratiği yapmışlardır.**
- **Durum özeti:** Yukarıdaki sebeplerden dolayı, gerekli Avrupa-KSTK parametrelerinin üretimi ve gönderilmesine ilişkin beklenen uygunluk **maliyeti**, pek çok tesis ve pek çok kirlenici için **düşük** olacaktır.

01/02/18

NIRAS

15

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salm ve Tajma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

ÇSB'nin Çevre Yönetimi Konusundaki Online BT sistemleri

- Tehlikeli Atık Beyan Sistemi (TABS)
- Mobil Tehlikeli Atık Takip Sistemi (MoTAT)
- Atık yönetimi için Kütle Denge Sistemi (KDS)
- Kirlenmiş Sahalar Bilgi Sistemi
- Atık Su Bilgi Sistemi
- Ambalaj Atıkları Bilgi Sistemi
- BEKRA (Büyük Endüstriyel Kazalardaki Risklerin Önlenmesi) Bildirim Sistemi
- Büyük Yakma Tesisleri Bilgi Sistemi
- E-İnceleme Başvurusu
- Atık Biriktirme Sistemi
- Elektronik Cihazlar ve Atık Elektrikli ve Elektronik Cihazlar Bilgi Sistemi
- Gemi Atık Takip Sistemi (GATS)
- Gönüllü Karbon Piyasası Proje Kayıt Sistemi
- Emniyetle İlgili Bilgi Notu Bildirimi
- Kimyasal Kayıt Sistemi
- Laboratuvar Yetkilendirmesi
- Ozon Tabakasını İncelten Maddeler (OTİM)
- Hurda Araçlar
- PCB Envanteri
- Sera Gazı Takip ve Raporlama Sistemi

01/02/18

NIRAS

16

Türkiye'de Avrupa Kirlenici Salm ve Tajma Kaydı Konusunda Kapasite Artırımı için Teknik Yardım Projesi

TR2013/0327.06-01-02/001

İlginiz için teşekkürler.

NIRAS

